

ROZSUDOK

V MENE S. REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rudolfa Čirča a sudcov JUDr. Evy Sakálovej a JUDr. Lubora Šeba v právnej veci žalobkyne **E. J.**, bývajúcej v K., proti žalovanému **V. F.**, naposledy bývajúcemu v P., za účasti **S. K. P.**, so sídlom v B., v mene ktorej koná A.so sídlom v B. ako vedľajšej účastníčky na strane žalovaného, **o náhradu škody z ublíženia na zdraví**, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp.zn. 7 C 218/2003, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 7. septembra 2006 sp.zn. 5 Co 212/06 a proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica z 2. mája 2006 č.k. 7 C 218/2003-150 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo 7. septembra 2006 sp.zn. 5 Co 212/06 a rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica z 2. mája 2006 č.k. 7 C 218/2003-150 vo výroku o trovách konania účastníkov **z r u š u j e** a vec v rozsahu zrušenia vracia Okresnému súde Považská Bystrica na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Žalobou podanou na Okresnom súde Považská Bystrica 3.12.2003 sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému náhrady škody za úraz, ktorý utrpela 19.2.1993 pri dopravnej nehode zavinennej žalovaným. Náhradu škody si uplatnila vo forme bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia a to vo výške 30-násobku sumy zodpovedajúcej základnému bodovému hodnoteniu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, t.j. v sume 1 121 625 Sk (po pripustení zmeny žaloby), s poukazom na dôvody hodné osobitného zreteľa

v zmysle § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

Okresný súd Považská Bystrica rozsudkom z 2. mája 2006 č.k. 7 C 218/2003-150 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu bolestného 369 562,50 Sk a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia 191 250 Sk s 12,5 % úrokmi z omeškania zo sumy 34 012,50 Sk od 4.12.2003 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol a zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a že žalovaný je povinný zaplatiť na účet súdu náhradu trov štátu 10 876 Sk. Priznanie náhrady za bolestné a za sťaženie spoločenského uplatnenia považoval za primerané do výšky 15-násobku sumy zodpovedajúcej základnému počtu bodov, ktorým bolo bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotené v lekárskejších posudkoch. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 2 O.s.p., poukazujúc na polovičný úspech žalobkyne v konaní.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací na odvolanie žalobkyne uznesením zo 7. septembra 2006 sp.zn. 5 Co 212/06 rozsudok súdu prvého stupňa v odvolaní napadnutom výroku o trovách konania účastníkov potvrdil. Zároveň rozhodol, že žalovanému a vedľajšej účastníčke sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania. Rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania považoval za vecne správny.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky na podnet žalobkyne mimoriadnym dovolaním napadol uvedené uznesenie krajského súdu a rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania účastníkov. Navrhol obe súdne rozhodnutia v napadnutom rozsahu zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Mimoriadne dovolanie odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci okresným i krajským súdom v otázke rozhodovania o náhrade trov konania účastníkov. Uviedol, že v prejednávanej veci bola výška primeranej náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia výsledkom voľnej úvahy súdu, preto o náhrade trov konania malo byť rozhodované podľa § 142 ods. 3 O.s.p.

Žalobkyňa sa vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu s jeho obsahom v celom rozsahu stotožnila.

Vedľajšia účastníčka vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu ho navrhla ako neprípustné odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.) na základe podnetu žalobkyne (§ 243e ods. 1 a 2 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) preskúmal uznesenie krajského súdu ako aj rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku o trovách konania účastníkov a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

Aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu (§ 142 ods. 3 O.s.p.).

Ak možno výšku nárokov zistiť len s nepomernými ťažkosťami alebo ak ju nemožno zistiť vôbec, určí ju súd podľa svojej úvahy (§ 136 O.s.p.).

V zmysle citovaného ustanovenia § 142 ods. 3 O.s.p. priznanie náhrady trov konania v plnom rozsahu len čiastočne úspešnému účastníkovi v prípade, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, predpokladá určenie výšky nároku súdom postupom podľa citovaného ustanovenia § 136 O.s.p. Úvaha súdu sa môže týkať len skutkových poznatkov o výške plnenia, nemôže sa spájať so základom uplatneného nároku a ani s jeho právnym posúdením. Táto úvaha má základ v hmotnom práve, ktoré upravuje výšku určitých nárokov len vymedzením právne relevantných kritérií a túto výšku ponecháva na rozhodnutie konkrétnym okolnostiam prípadu. Príkladom môže byť uplatňovanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Rozhodnutie o výške plnenia závisí od úvahy súdu aj v prípadoch rozhodovania o zvýšení náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 7 ods. 3 vyhlášky (inak už zrušenej zákonom č. 437/2004 Z.z. s účinnosťou od 1.8.2004). I keď použitie tohto ustanovenia vyžaduje, aby išlo o prípad hodný osobitného zreteľa, samotné zvýšenie odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia, a teda určenie výšky uplatneného nároku, je výsledkom úvahy súdu rešpektujúcej hľadisko primeranosti a vychádzajúcej z konkrétnych okolností. Aj

v týchto prípadoch sa preto rozhodovanie o náhrade trov konania spravuje ustanovením § 142 ods. 3 O.s.p.

V prejednávanej veci sa žalobkyňa domáhala zvýšenia odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 7 ods. 3 vyhlášky. Pokiaľ okresný súd, ktorý právoplatne rozhodol vo veci samej, nespochybnil základ uplatneného nároku, teda predpoklady existencie zodpovednosti žalovaného za škodu, bola samotná výška priznaného nároku výsledkom jeho voľnej úvahy zdôrazňujúcej primeranosť prisúdeného plnenia. Rozhodovanie o náhrade trov konania sa z tohto dôvodu malo spravovať zásadou vyplývajúcou z ustanovenia § 142 ods. 3 O.s.p. Právny názor okresného i krajského súdu, podľa ktorého pri rozhodovaní o náhrade trov prvostupňového konania sa malo postupovať podľa ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p., preto nebol správny.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie krajského súdu a rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania účastníkov zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 a 2 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. februára 2008

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :